

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА
УКРАЇНИ**

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ

**МИРОНІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПШЕНИЦІ ІМЕНІ В. М. РЕМЕСЛА
НААН УКРАЇНИ
(Рада молодих учених)**

**СЕЛЕКЦІЯ, ГЕНЕТИКА ТА ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР**

Матеріали
XII Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених і спеціалістів
(19 квітня 2024 р., с. Центральне)

**Присвячена 60-річчю реєстрації сорту-шедевр пшениці м'якої озимої
Миронівська 808**

с. Центральне – 2024

3) стратегія виживання – оборонна стратегія в умовах глибокої кризи діяльності.

Отже, до сильних сторін та можливостей внутрішнього середовища вітчизняного садівництва відносимо наступні:

- ґрунтові та природно-кліматичні умови (наявність достатніх прісноводних ресурсів, середньорічні температури, кількість опадів, наявність родючих ґрунтів тощо);
- наявність висококонкурентних інноваційних галузевих розробок (сорти, технології, системи захисту насаджень);
- наявність висококваліфікованих спеціалістів;
- наявність потужностей для виробництва кінцевої продукції (із високою доданою вартістю);
- наявність державної підтримки галузі у вигляді грантової програми розвитку садівництва;

Серед слабких сторін та значної чисельності загроз зовнішнього середовища для аграрного сектора та садівництва зокрема на сьогодні виділяються наступні:

втрата значної частки ресурсного потенціалу галузі внаслідок російської агресії; фінансова нестабільність (інфляція, девальвація гривні тощо); деградація сільських територій у форс-мажорних умовах; високий рівень конкуренції в умовах однотипності продукції; зниження інвестиційної привабливості галузі; висока вартість кредитних ресурсів; незавершеність реформування земельних відносин; невідповідність вітчизняної продукції міжнародним стандартам якості; кліматичні зміни.

УДК 633.15:551.585

Костюкевич Т. К., к. геогр. н., ст. викладач кафедри агрометеорології та агроекології

Домбровський Д. С., магістр

Одеський державний екологічний університет

e-mail: kostyukevich1604@i.ua

ДИНАМІКА ВРОЖАЙНОСТІ ЗЕЛЕНОЇ МАСИ КУКУРУДЗИ В УМОВАХ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Для реалізації продовольчої безпеки особливе місце відводиться підвищенню інтенсифікації кормової бази для тваринництва, виділенню її в самостійну спеціалізовану галузь, розширенню площ посівів та підвищенню врожайності кормових культур, особливо такої цінної культури, як кукурудза, що є в більшості регіонів країни основним джерелом отримання високоякісних кормів.

Зелена маса кукурудзи використовується для споживання тваринами на фермах. Вона застосовується для виробництва силосу, який підходить для корів,

свиней, овець та птиці. Зазвичай фермери воліють на корм худобі саме цей тип, оскільки він досить дешевий і має необхідні для харчування мікроелементи.

Нами було виконано аналіз динаміки врожайності зеленої маси кукурудзи за період з 2003 по 2022 роки за даними Державної статистичної служби України для території Вінницької області. За допомогою методу гармонійних ваг нами була визначена тенденція врожайності, досліджувалися ряди врожайності.

У період із 2003 по 2022 р. врожайність зеленої маси кукурудзи у Вінницькій області не була стабільною. Найнижча врожайність відмічається у 2005 та 2022 роках у розмірі 268,0 та 243,8 ц/га відповідно. Максимальна врожайність була досягнута в 2010 та 2011 роках – 478,0 та 450 ц/га відповідно. Середня врожайність за 20 років становила 317 ц/га, коефіцієнт варіації – 7,7%. Побудована лінія тренду вказує на динаміку зменшення врожайності за досліджений період у середньому за рік на 10-20 ц/га.

Для виявлення в чистому вигляді впливу погодних умов окремих років на формування врожаю зеленої маси кукурудзи у Вінницькій області було розглянуто відхилення фактичних урожаїв від лінії тренду. За 20 років у 4 випадках спостерігали від'ємні відхилення, які були досить суттєвими – -60 ц/га в 2014 році, -57 у 2017 та 2022, -56 ц/га в 2005 році. Трохи менші від'ємні відхилення спостерігались в 2008 році – -35 ц/га та у 2019 році – -28 ц/га. Це свідчить про несприятливі погодні умови, що склалися протягом цих років.

У роки ж зі сприятливими погодними умовами, а таких виявилось 10, вдавалося отримати збільшення врожаю за їх рахунок, і відхилення від лінії тренду мали додатні значення. Найбільш сприятливим для вирощування зеленої маси кукурудзи був 2010 рік, коли додатне відхилення від лінії тренду становило 72 ц/га.

У період із 2000 по 2022 роки спостерігається яскраво виражена мінливість урожайності зеленої маси кукурудзи, яка загалом має негативну динаміку. Вінницька область за кліматичною складовою відноситься до зони помірно стійких та середніх урожаїв. Середня врожайність вища, ніж по Україні в цілому. Приріст врожайності від середньої динамічної у сприятливі роки компенсує недобір урожаю в несприятливі.

УДК 633.16«324»:631.527.51

Кузьменко Є. А., к. с.-г. н., в. о. зав. лабораторії селекції ячменю

Поліщук Т. П., доктор філософії (PhD), с. н. с. лабораторії селекції ячменю

Миронівський інститут пшениці імені В. М. Ремесла НААН України

e-mail: evgeniy.anatoliyovich@gmail.com

ОЦІНКА СТУПЕНЯ ФЕНОТИПОВОГО ДОМІНУВАННЯ ЯЧМЕНЮ ОЗИМОГО ЗА ОЗНАКОЮ «ВИСОТА РОСЛИН»

Ячмінь (*Hordeum vulgare* L.) є однією з основних сільськогосподарських культур у світовому землеробстві. Тому збільшення валового виробництва зерна